

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 57/11
31.08.2011. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija Bate Cvetkovića, predsednika veća, Nevenke Važić, Anđelke Stanković, Ljubice Knežević-Tomašev i Veska Krstajića, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda Natašom Banjac, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog Ž.Č, zbog krivičnog dela teške telesne povrede iz člana 121. stav 1. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz 759/10 od 20.06.2011. godine, podignutom protiv pravnosnažnih presuda Osnovnog suda u Kraljevu K 1013/10 od 19. 03. 2010. godine i Apelacionog suda u Kragujevcu Kž1 3397/10 od 04.11.2010. godine, u sednici veća održanoj dana 31.08.2011. godine, doneo je

P R E S U D U

uvažava se kao osnovan zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz 759/10 od 20.06.2011. godine, pa se UKIDAJU pravnosnažne presude Osnovnog suda u Kraljevu K 1013/10 od 19. 03. 2010. godine i Apelacionog suda u Kragujevcu Kž1 3397/10 od 04.11.2010. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Kraljevu K 1013/10 od 19. 03. 2010. godine, okrivljeni Ž.Č. oglašen je krivim za krivično delo teška telesna povreda iz člana 121. stav 1. Krivičnog zakonika (KZ) i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6-šest meseci, te obavezan na plaćanje sudu paušala u iznosu od 2.000,00 dinara i troškova krivičnog postupka u iznosu od 12.000,00 dinara i oštećenom troškova krivičnog postupka u iznosu od 18.000,00 dinara, dok je ošt. D.J. za ostvarivanje imovinskopravnog zahteva upućen na parnicu.

Apelacioni sud u Kragujevcu, presudom Kž1 3397/10 od 04.11.2010. godine, odbio je kao neosnovanu žalbu branioca okr. Ž.Č. adv. M.Č. i navedenu prvostepenu presudu potvrdio.

Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti Ktz 759/10 od 20.06.2011. godine, protiv navedenih pravnosnažnih presuda, zbog povrede odredaba krivičnog postupka - član 98. stav 1. tačka 2. u vezi sa članom 368. stav 1. tačka 10. Zakonika o krivičnom postupku (ZKP), sa predlogom da Vrhovni kasacioni sud utvrdi da je zahtev za zaštitu zakonitosti osnovan i da je pobijanim presudama povređen zakon na štetu okrivljenog, te donese odluku kojom se navedene presude ukidaju i predmet vraća na ponovno odlučivanje nadležnom prvostepenom sudu. Vrhovni kasacioni sud je u smislu člana 422. stav 2. ZKP dostavio primerak zahteva za zaštitu zakonitosti okrivljenom Ž.Č. i njegovom braniocu, adv. M.Č. i u sednici veća, održanoj u odsustvu Republičkog javnog tužioca obaveštenog o sednici u smislu člana 422. stav 3. ZKP, razmotrio spise ovog predmeta, sa pravnosnažnim presudama protiv kojih je zahtev podnet, pa je po oceni navoda i predloga iznetih u zahtevu, našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti je osnovan.

Osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti ukazuje da je pobijana pravnosnažna presuda zasnovana na dokazu na kome se po zakonu ne može zasnivati sudska odluka, i to na iskazu svedoka I.S. koji je pribavljen na način suprotan odredbama člana 98. ZKP, čime je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 10. ZKP koja za posledicu ima ukidanje presude.

Svedok I.S. je šurak (brat supruge) okrivljenog Ž.Č, dakle srodnik okrivljenog po tazbini u drugom stepenu koji je, u smislu odredbe člana 98. stav 1. tačka 2. ZKP, oslobođen od dužnosti svedočenja.

Odredbom člana 98. stav 2. ZKP propisana je obaveza suda da lica iz stava 1. istog člana, koja su oslobođena od dužnosti svedočenja, pre njihovog ispitivanja ili čim sazna za njihov odnos prema okrivljenom, upozori da ne moraju svedočiti i da ovo upozorenje i odgovor tih lica unese u zapisnik.

U konkretnom slučaju, i pored saznanja za činjenicu tazbinskog srodstva okrivljenog i pomenutog svedoka (konstatacija u krivičnoj prijavi; iskaz okrivljenog pred istražnim sudijom), prvostepeni sud je svedoka I.S. saslušao, u prethodnom postupku 11. 06. 2009. godine i na glavnom pretresu 16. 03. 2010. godine, u oba slučaja bez prethodnog upozorenja da nije dužan da svedoči.

Ovakvo postupanje prvostepenog suda, suprotno napred citiranim odredbama člana 98. ZKP, sankcionisano je u članu 99. ZKP zabranom zasnivanja sudske odluke na takvom iskazu tzv. „privilegovanog“ svedoka koji je ispitan bez upozorenja da ne mora svedočiti ili se nije izričito odrekao tog prava ili ako upozorenje ili odricanje nije ubeleženo u zapisnik, a ova zabrana ustanovljava i obavezu suda da izdvoji takve iskaze iz spisa predmeta (član 178. stav 1. i člana 337. stav 3. ZKP).

Međutim, prvostepeni sud je iskaz svedoka I.S. koristio kao dokaz, cenio njegovu dokaznu vrednost prihvatajući ga u celosti i ocenio odbranu okrivljenog kojom negira izvršenje dela kao neprihvatljivu, s obzirom i na taj dokaz na kojem, između ostalih, zasniva činjenične i pravne zaljučke o odlučnim činjenicama koje se tiču izvršioca i načina izvršenja krivičnog dela u pitanju.

Na taj način, zasnivajući osuđujuću presudu na dokazu nedozvoljenom po izričitom slovu zakona (član 18. stav 2. u vezi sa članom 98. i 99. ZKP), prvostepeni sud je na štetu okrivljenog učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 10. ZKP.

Kako navedena povreda zakona postoji zbog same po sebi činjenice zasnivanja presude na jednom nedozvoljenom dokazu, nebitno je da li se zaključci prvostepenog suda o postojanju krivičnog dela i okrivljenom kao izvršiocu dela mogu sa sigurnošću zasnivati i na ostalim zakonito izvedenim dokazima, pa je drugostepeni sud, zauzimajući tome suprotno i pogrešno stanovište povodom žalbenih navoda branioca o učinjenoj povredi zakona o kojoj je reč, a na koju pazi i po službenoj dužnosti (član 380. stav 1. tačka 1. ZKP), učinio istu povredu zakona kad je odbio žalbu kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu.

Nalazeći da su, iz iznetih razloga, osnovani navodi zahteva za zaštitu zakonitosti da je pobijanim pravnosnažnim presudama povređen krivični zakon na štetu okrivljenog i da zato obe presude treba ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno suđenje, Vrhovni kasacioni sud je na osnovu člana 30. stav 1. Zakona o uređenju sudova („Službeni glasnik RS“, br. 116/08), u vezi sa članom 420. ZKP i primenom člana 425. stav 1. ZKP, odlučio kao u izreci ove presude, s tim da će prvostepeni sud u ponovnom postupku otkloniti povredu zakona na koju je ukazano u ovoj presudi i doneti pravilnu i zakonitu odluku.

Zapisničar-savetnik,

Predsednik veća-sudija,

Nataša Banjac, s.r.

Bata Cvetković, s.r.